

Nokian ja Pirkkalan nuorisoasunnot
Otonkatu 1
37100 Nokia
+358458909192
kaisa.lehto@nopina.fi

23.6.2026

EHDOSTUS ASUMISNEUVONNAN TUOTTAMISESTA YLÖJÄRVEN KAUPUNGILLE

Nokian ja Pirkkalan nuorisoasunnot ry (1738995-6 jatkossa Nopina), on toiminut Ylöjärvellä vuodesta 20214 ja tehnyt yhteistyötä Ylöjärven nuorisoasunnot ry:n, (jatkossa Ylona) kanssa. Nopina hoitaa Ylonan asuntojen vuokraustoiminnan. Nopina on saanut STEA:lta avustusta vuosittain ja avustuksella on tehty Ylöjärvellä nuorten asumisneuvontaa ja -ohjausta. STEA lopettaa avustuksen vuoden 2026 lopussa. STEA on linjannut, että asumisneuvonta ei ole sen avustuksien alaista toimintaa (maksanut avustusta Nopinalle yli 20 vuotta), vaan se kuuluu julkisen sektorin tehtäväksi. Kaikki Nopinan tekemä asumisneuvonta päättyy 31.12.2026 mennessä.

Nopina on käynyt Nokian kaupungin ja Pirkkalan kunnan kanssa keskustelua asumisneuvonnan järjestämiseksi, asiaa on käsitelty kaupungin- ja kunnanhallituksessa 15.06.2026 (<https://nokia.tweb.fi/ktwebscr/fileshow?doctype=7&docid=658607> (<https://pirkkala.tweb.fi/ktwebscr/fileshow?doctype=7&docid=4227935>)).

Nopinalla on erinomainen mahdollisuus tarjota Ylöjärven kaupungille asumisneuvontaa kaikille ikään ja asumistyyppiin katsomatta. Nopinan erityisosaamisalue on asumisneuvonta nuorille (18-29v), koska meillä on yli 20 vuoden kokemus asumispalvelujen tuottamisesta ja vahva näkemys siitä, mitä työ vaatii. Kaupungilla on mahdollisuus hakea Varken avustusta asumisneuvonnan toteuttamiseksi vuodelle 2027. Ymmärryksemme mukaan Nokian kaupungilla on mahdollisuus toimia hakijana avustuksessa myös Ylöjärven kaupungin ja Pirkkalan kunnan osalta. Olemme Nokian ja Pirkkalan kanssa keskustelleet kahden (2) työpäivän panoksesta / kaupunki ja kustannus olisi noin 20000€/v.

Nopinan toiminta-alueella kaupungit / kunta eivät ole toteuttaneet asumisneuvonnan tehtävää. Asumisneuvontaa ovat tehneet Nopinan lisäksi jotkin vuokranantajat, kaupungin organisaatiot (mm etsivä nuorisotyö sekä hyvinvointialue. Vuokranantajien tekemä asumisneuvonta kohdistuu vain omiin asukkaisiin ja keskittyy vuokrasuhteeseen. Hyvinvointialueen asumisneuvonta on sosiaalipalvelua, jota myönnetään palvelutarpeen arvioinnin perusteella ja se on luonteeltaan korjaavaa ja kuntouttavaa työtä ja asiakkaan henkilöllisyys on aina tunnistettu.

Kuntien järjestämä asumisneuvonta ei ole sosiaalityötä, mutta on tärkeää, että asumisneuvonnassa on ymmärrys sosiaalityöstä ja tarvittaessa valmius ohjata sosiaalihuollon palvelujen tarpeessa oleva henkilö niiden palvelujen piiriin. Asumisneuvonnan luonne on voimakkaasti ennaltaehkäisevä.

”Kuntien toteuttama asumisneuvonta

- Huomio kaikki kuntalaiset asumismuodosta riippumatta

- Ei ole viranomaistoimintaa
- Palvelutarve liittyy asumiseen
- Asiointi voi olla anonyymia
- Työn sisältö määräytyy asiakkaan ilmaiseman tuen tarpeen perusteella
- Neuvonta ja ohjaus asumiseen liittyvistä palveluista ja etuuksista
- Asiakastietojärjestelmää ei pääsääntöisesti ole käytettävissä, mutta asiakastyön tietoja voidaan kirjata ylös muistiinpanoluonteisesti.
- Työskentely on ennaltaehkäisevää ja varhaista tukea tarjoavaa, asiakkaan omaa toimijuutta vahvistavaa, joskus myös asiakasta kannattelevaa
- Työn sisältöjä: käytännöllinen tuki asumiseen liittyvissä asioissa, asunnon hakeminen, asumistaidot, opastaminen raha-asioissa jne.
- Asiakkaat ovat omatoimisia ja kykeneviä itsenäiseen asumiseen, vaikka voivatkin tarvita neuvontaa, ohjausta ja tukea
- Asiat voivat selvitä yhden yhteydenoton tai muutaman tapaamisen aikana mutta voivat edellyttää myös useamman kuukauden kestävää työskentelyä.
- Eritysisalueina ovat asuntokentän ja vuokranantajien tuntemus, asunnon haku ja asumisen taidot”

Valtionavustuksen piirissä olevan asumisneuvonnan mallinnus. Verkkosivu. Viitattu 23.6.2026.

<https://www.julkari.fi/server/api/core/bitstreams/a295e519-c585-4edf-b7c0-a1532c4b3248/content>

KUNTIEN ASUMISNEUVONTA

- Tarjolla kaikille kuntalaisille iästä ja asumismuodosta riippumatta
- Noin kaksi työpäivää / viikko / kunta
- Puhelin päivystys noin kerran viikossa tiettyinä ajankohtana, avoin asumisneuvonta noin kerran viikossa erikseen sovittavassa kohteessa

Mahdollisuus neuvontaan

- puhelimitse (käytössä myös WhatsApp, jolloin voi soittaa myös pelkän netin välityksellä)
- kasvotusten avoimessa asumisneuvonnassa (esim yhdistyksen toimitiloissa tai kunnan tiloissa) tai ajanvarauksella sovitus paikassa (ei kotikäyntejä kuin erityistapauksissa)
- teamsin välityksellä
- sähköpostilla

Millaiseen ongelmaan neuvoa voi kysyä?

- liian suuret asumiskustannukset
- vaikeudet vuokranmaksussa / asumiseen liittyvissä menoissa / vuokravelka
- asunnon etsiminen
- vuokravakuus (vaihtoehdot maksamiseen, hakeminen kela / hyvinvointialue)
- vuokrasopimukseen liittyvät kysymykset
- asumiseen liittyvät sopimusasiat (mm sähkösopimus, kotivakuutus)
- muuttoilmoitus (oman tekeminen / asunnossa joku muu edelleen kirjoilla)
- muut asumisen ongelmatilanteet
- ongelmat vuokralaisen kanssa

Asumisen ongelmatilanteiden selvittäminen heti niiden ilmaantuessa parantaa mahdollisuutta saada asiat hoidettua. Yhdessä asian pohtiminen tärkeää, kaikilla ei ketään, jonka kanssa haasteista voi / haluaa puhua. Asumisneuvonnassa asiointi on asiakkaan halutessa täysin anonyymiä. Mikäli asiakas haluaa, että asioita hoidetaan eteenpäin yhdessä, henkilöllisyys selviää, mutta mitään asiakastietoja ei kirjata.

Mitä asumisneuvonnassa voidaan tehdä?

- keskustella asiakkaan tilanteesta ja etsiä yhdessä ratkaisuja
- neuvoa hakemuksien tai sopimuksien teossa / auttaa digitaalisessa ympäristössä toimimisessa
- soittaa yhdessä asiakkaan kanssa tarvittaviin kohteisiin (esim oma vuokranantaja tai kela)
- neuvoa / ohjata tarvittavien palveluiden piiriin (velkaneuvonta, sosiaalityö, kela)
- yhteistyötä asumiseen liittyvien toimijoiden kanssa
- ennaltaehkäisevää työtä asumisen ongelmien välttämiseksi, mm yhteistyö alueen oppilaitosten sekä ohjaamojen / etsivän nuorisotyön kanssa

Kuka voi olla yhteydessä asumisneuvontaan?

- asukas, asunnon hakija
- vuokranantaja (organisaatio tai yksityinen)

Miksi kuntien pitäisi mahdollistaa asumisneuvonta?

- Asunnottomuuden negatiivinen kehitys viimeisen kahden vuoden aikana on erittäin raju. Vuonna 2025 nuorten asunnottomuus kasvoi käsittämättömät 37%. Asunnottomuuden uhan alla elää yhä enemmän työssäkäyviä ja lapsiperheitä.
- Asunnottomuus keskittyy isoihin kaupunkeihin, mutta ongelma on laajempi. Isojen kaupunkien alueille siirtyy asunnottomia ympäröivistä kunnista.
- Asumisneuvonta on ensisijaisesti kuntien tehtävä. Hyvinvointialueet tekevät myös asumisneuvontaa, mutta silloin ollaan vahvasti korjaavan työn puolella; asiakkaina asunnottomia ja akuutissa hätätilassa olevia, jolloin on selkeä tarve sosiaalipalveluille. Pirhan Omaan kotiin- hanke toimii Tampere – Nokia – Sastamala alueella, ei lainkaan Pirkkalassa ja Ylöjärvellä. Aiemmin järjestöt ovat hoitaneet nuorten asumisneuvontaa, mutta STEA:n linjauksen mukaan se ei kuulu STEA:n eikä STM:n tehtäviin. Tampereella Pirhan asumisneuvonta tekee hyvää yhteistyötä kunnan asumisneuvonnan kanssa, muualla se ei ole mahdollista, koska kunnilla ei ole palvelua. Asumisneuvonta ei ole sosiaalipalvelua, mutta asumisneuvojilla tulisi olla sosiaalipuolen koulutusta / kokemusta.
- Vaikka asunnot eivät ole kuntien ydintehtävää, asuminen ja asukkaat ovat. Tällä hetkellä kunnat eivät tee mitään ennaltaehkäiseviä toimia asunnottomuuden ehkäisemiseksi, jolloin Pirhan palveluiden piiriin päädytään siinä vaiheessa, kun asumisen tilanne on jo vahvasti kriisiytynyt.
- Kunnilla on mahdollisuus hakea Varken avustusta asumisneuvontatoimintaan (<https://www.varke.fi/fi/yhteisot-ja-yhtiot/avustukset-yhteisöille-ja-yhtiöille/asumisneuvonta-avustus>). Avustuksen hakija voi olla yksi kunta tai useamman kunnan ryhmä. Koska päähakijana voi olla vain yksi hakijakunta ja avustus maksetaan vain hakijalle, kunnan täytyy sopia palvelun tuottamisesta mahdollisille muille kunnille. Tällöin kunta myös sopii kulujen ja omarahoitusosuuden jakautumisesta.